

Ινστιτούτο Έρευνας
Ρυθμιστικών Πολιτικών

**Καλωσήλθατε
στο
1^ο Webinar του
ΙΝΕΡΠ**

Ιούνιος 2025:

Η μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων

Ινστιτούτο Έρευνας Ρυθμιστικών Πολιτικών

Τι είναι το ΙΝΕΡΠ

- ΑΜΚΕ που ιδρύθηκε το 2010 και ανήκει στην Κοινωνία Πολιτών.
- Εξειδικεύεται στην ποιοτική και ποσοτική έρευνα των ρυθμιστικών δημόσιων πολιτικών.
- Αποστολή του είναι η συνεισφορά του και η διατύπωση προτάσεων για τη βελτίωση της ποιότητας της διακυβέρνησης μέσω έρευνας, τεκμηρίωσης και διαλόγου.
- Ανεξάρτητο Think Tank που εστιάζει στην ανάλυση πολιτικών, στην παρακολούθηση των ρυθμιστικών επιπτώσεων και στην τεκμηριωμένη δημόσια διοίκηση.
- Παρέχει εκπαίδευση και κατάρτιση σε επαγγελματίες της διοίκησης και στελέχη της κοινωνίας πολιτών.
- Δημοσιεύει και διαδίδει καλές πρακτικές, ενημερώνει πολιτικούς και διοικητικούς φορείς, επαγγελματίες και ΜΜΕ.
- Συνεργάζεται με τη διοικητική κοινότητα, πανεπιστήμια και την κοινωνία των πολιτών στην Ελλάδα και διεθνώς.

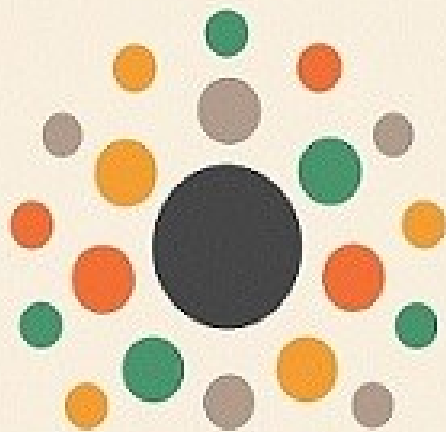
Το θέμα του μήνα

Εσείς ρωτάτε, εμείς απαντάμε!

Κάθε μήνα επιλέγουμε μια συγκεκριμένη θεματική ενότητα και σας προσκαλούμε να συμμετέχετε ενεργά, υποβάλλοντας τα σχόλιά σας και τις απορίες σας.

Οι ερωτήσεις και παρατηρήσεις σας συζητούνται σε μια ζωντανή συζήτηση, η οποία πραγματοποιείται σε προκαθορισμένη ημερομηνία, με στόχο την ουσιαστική ανταλλαγή απόψεων και απαντήσεων.

IERP

WEBINAR SERIES

ierp.gr

Ιούνιος 2025:

Η μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων

Φωτεινή Βήττου
BSc PA, MSc PA, PhDc PA,
Μέλος ΙΝΕΡΠ
contact@ierp.gr

Η μονιμότητα αφορά πρώτα τον πολίτη

Γιατί ο μόνιμος υπάλληλος λειτουργεί με βάση τον νόμο και όχι με βάση τις εντολές πολιτικών και λοιπών ευνοούμενων προσώπων

Γιατί εξυπηρετεί τον πολίτη αμερόληπτα, αντικειμενικά και με όρους ισότητας

Γιατί το κράτος εξακολουθεί να λειτουργεί ανεξαρτήτως πολιτικών αλλαγών, προσφέροντας σταθερές υπηρεσίες στον πολίτη

Γιατί διατηρείται η θεσμική μνήμη, η εμπειρία και η διοικητική συνέχεια, εξασφαλίζοντας ποιοτικότερη εξυπηρέτηση του πολίτη

Γιατί ο μόνιμος υπάλληλος οφείλει να επιδεικνύει υψηλό επαγγελματισμό, ακεραιότητα και διάθεση διαρκούς βελτίωσης, ακριβώς επειδή υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον.

Η Μονιμότητα των Δημοσίων Υπαλλήλων

Εισαγωγή

- Η συζήτηση άρχισε να εντείνεται την εποχή των μνημονίων
- Η απόλυση των δημοσίων υπαλλήλων αποτέλεσε απάντηση και λύση στα δημοσιονομικά προβλήματα της χώρας
- Επανήλθε στη δημοσιότητα σε συνέχεια των εξαγγελιών για αξιολόγηση του προσωπικού και των δημοσίων υπηρεσιών και σχετικών δημοσκοπήσεων

Κοινωνικό συγκείμενο

- Η μονιμότητα, ανεξαρτήτως νομικού περιεχομένου, έχει **ταυτιστεί** στη συλλογική συνείδηση με γραφειοκρατία, αδιαφάνεια και αναξιοκρατία.
- **Ισχυρή υποστήριξη** κατά 70–76 % για αναθεώρηση/άρση της μονιμότητας, με μεγάλη μερίδα των πολιτών να ζητά “υπό όρους” διασφαλίσεις αξιοκρατίας και απόδοσης.
- Η στήριξη είναι **ευρεία**, αδιακρίτως πολιτικής προέλευσης, ακόμα και εντός του δημοσίου. Σημαντικό ποσοστό των ίδιων των δημοσίων υπαλλήλων δηλώνει υπέρ της αξιολόγησης, και μάλιστα και της δυνατότητας απόλυσης για μη αποδοτικότητα.
- Η κοινωνική **ανασφάλεια** και η αυξανόμενη εργασιακή **επισφάλεια** ενισχύουν τις **πολώσεις** μεταξύ «προνομιούχων» μονίμων και «ευέλικτων» εργαζομένων, εντείνοντας την κοινωνική δυσφορία απέναντι στη δημόσια απασχόληση.
- Η ελλιπής **εμπιστοσύνη** στους μηχανισμούς ελέγχου, αξιολόγησης και λογοδοσίας ενισχύει τη δημόσια αντίληψη ότι η μονιμότητα λειτουργεί περισσότερο ως ασυλία παρά ως θεσμική εγγύηση αμεροληψίας και σταθερότητας.

Πολιτικό συγκείμενο

- Η κυβέρνηση Μητσοτάκη έχει δηλώσει δημόσια πρόθεση να ανοίξει τη συζήτηση για την **άρση της συνταγματικής κατοχύρωσης της μονιμότητας** (άρθρο 103 Σ).
- Παρουσιάζεται ως μεταρρυθμιστική τομή, στο πλαίσιο «εκσυγχρονισμού» της δημόσιας διοίκησης και ενίσχυσης της λογοδοσίας.
- Η συζήτηση περί μονιμότητας συχνά συγχέεται σκόπιμα ή ακούσια με ζητήματα **παραγωγικότητας, αξιολόγησης και πειθαρχίας**.
- Το μέτρο προωθείται ως «λαϊκιστικό εξιλαστήριο» έναντι της κοινωνικής έντασης και δυσφορίας απέναντι στο κράτος.
- Πέραν της ΝΔ, τμήματα του ΠΑΣΟΚ και του ΣΥΡΙΖΑ φαίνεται να είναι δεκτικά στην αναμόρφωση του πλαισίου, όχι όμως κατ' ανάγκη της συνταγματικής προστασίας.
- Αντίσταση από κόμματα με έμφαση στα εργασιακά δικαιώματα (ΚΚΕ, Πλεύση Ελευθερίας κ.λπ.)
- **Επικοινωνιακή στρατηγική: “οι μονιμάδες” ως συμβολική απεικόνιση της κακοδιοίκησης**
- Η δημόσια ρητορική τείνει στη **δαιμονοποίηση της μονιμότητας**, αντί να αντιμετωπίσει τις δομικές δυσλειτουργίες (έλλειψη αξιολόγησης, πελατειακό κράτος, αδυναμία ελέγχου κ.λπ.).

Διεθνές συγκείμενο

- Διεθνώς επικρατεί είτε κατοχυρωμένη στο Σύνταγμα μονιμότητα είτε de facto μονιμότητα, που σημαίνει σπάνιες απολύσεις, για πολύ σοβαρό και αιτιολογημένο λόγο, που συνοδεύεται από συνδικαλιστικές και άλλες δικλείδες σταθερότητας και ασφάλειας, ενώ απουσιάζει σε μεγάλο βαθμό η πολιτική αυθαιρεσία
- Οι περισσότερες χώρες του ΟΟΣΑ δεν κατήργησαν τη μονιμότητα κατά την κρίση, αλλά αναζήτησαν εναλλακτικούς μηχανισμούς ευελιξίας, όπως προσωρινές συμβάσεις, outsourcing, αναστολή προσλήψεων, θεσμοί αξιολόγησης, ανταμοιβές και κίνητρα με βάση την απόδοση.
- Οι μεταρρυθμίσεις επικεντρώθηκαν στη διαχείριση απόδοσης και στην ενίσχυση της λογοδοσίας, παρά στη ριζική κατάργηση της σταθερότητας.

Τι είναι η μονιμότητα;

Καθεστώς επ' αόριστον
παραμονής υπαλλήλου

Προϋποθέσεις: οργανική θέση,
προσόντα, διαγωνισμός / ΑΣΕΠ

Δίκαιο: Δημόσιο ή Ιδιωτικό –
άρθρο 103 Συντάγματος

Οργανική Θέση

Πάγιες & διαρκείς ανάγκες

Αντιστοίχιση με οργανόγραμμα –αριθμός,
κλάδος/ειδικότητα, περίγραμμα θέσης

Νομική προϋπόθεση διορισμού

Ιστορικοί Λόγοι για τη Μονιμότητα

Καταπολέμηση
ρουσφετιού &
κομματικής
επιρροής

Μείωση δαπανών
– αύξηση
αποδοτικότητας

Προστάσια
δημοσίου
συμφέροντος

Συνταγματική Κατοχύρωση

Προστασία από πολιτική
αυθαιρεσία

Παραδείγματα:
Τρικούπης–Δηλιγιάννης,
1967

Σκοπός της Μονιμότητας

Αμεροληψία,
επαγγελματισμός,
ανεξαρτησία

Θεσμική συνέχεια
– αξιοπιστία

Προστασία
υπαλλήλου

Παράκαμψη της Μονιμότητας

Άρση της Μονιμότητας – Τι θα πρόσφερε;

Αξιοκρατία μέσω
σύνδεσης με
απόδοση

Ανανέωση
προσωπικού

Επιβολή κυρώσεων

Βελτίωση διοίκησης
– αντιμετώπιση
ανεπάρκειας

Κίνδυνοι από την Άρση

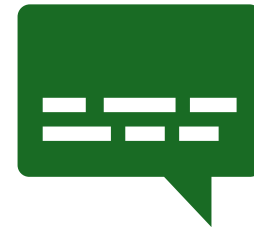
Πελατειακές
προσλήψεις και
απολύσεις

Υπομόνευση
αποτελεσματικότητας
– κομματοκρατία

Δυνατότητα Απόλυσης

Κατάργηση οργανικής θέσης
(π.χ. Δημοτική Αστυνομία)

Όριο ηλικίας, πειθαρχικά &
ποινικά παραπτώματα

Κατάργηση Οργανικών Θέσεων – Εμπειρία

Παράδειγμα Δημοτικής
Αστυνομίας

Λύσεις: κινητικότητα,
συγχωνεύσεις
υπηρεσιών

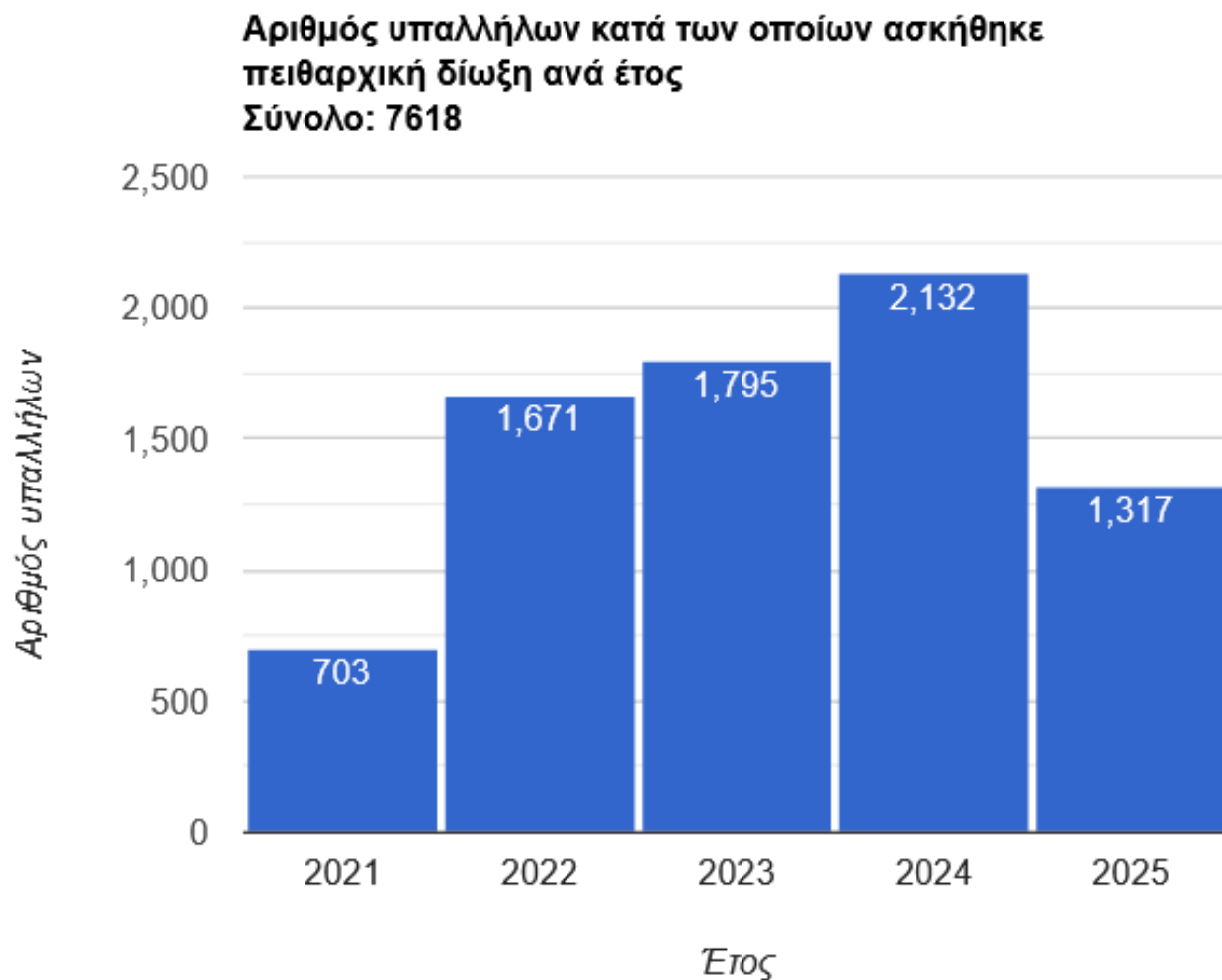
Ποιοι αποφασίζουν για την παύση

Πειθαρχικά συμβούλια,
προϊστάμενοι,
δικαστήρια

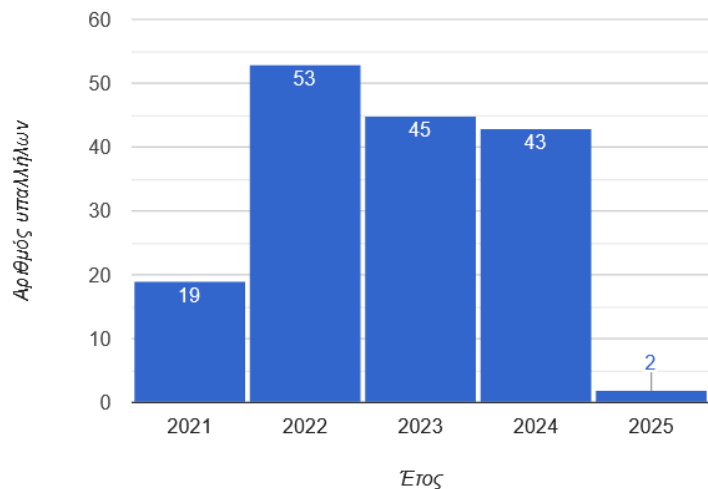

Ανεξαρτησία από
ποινικές διαδικασίες

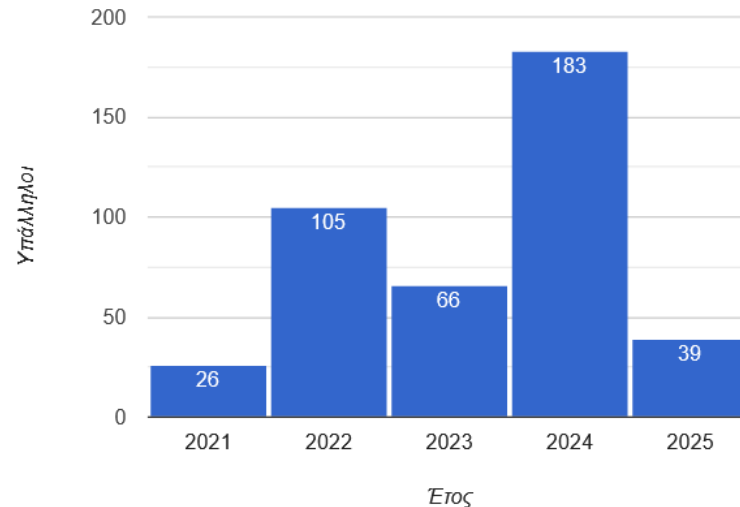
Στατιστικά πειθαρχικών από την ΕΑΔ

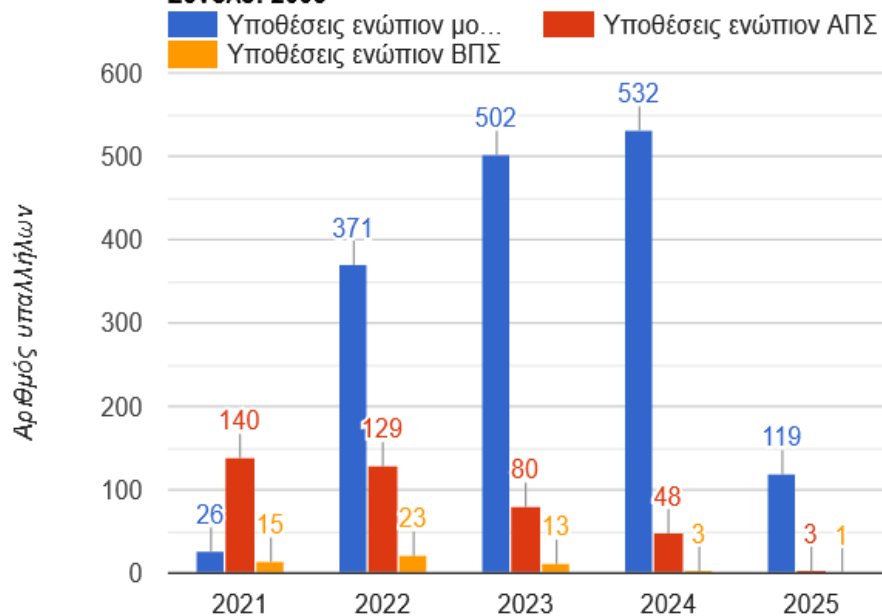
Αριθμός υπαλλήλων στους οποίους επιβλήθηκε η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης ανά έτος
Σύνολο: 162

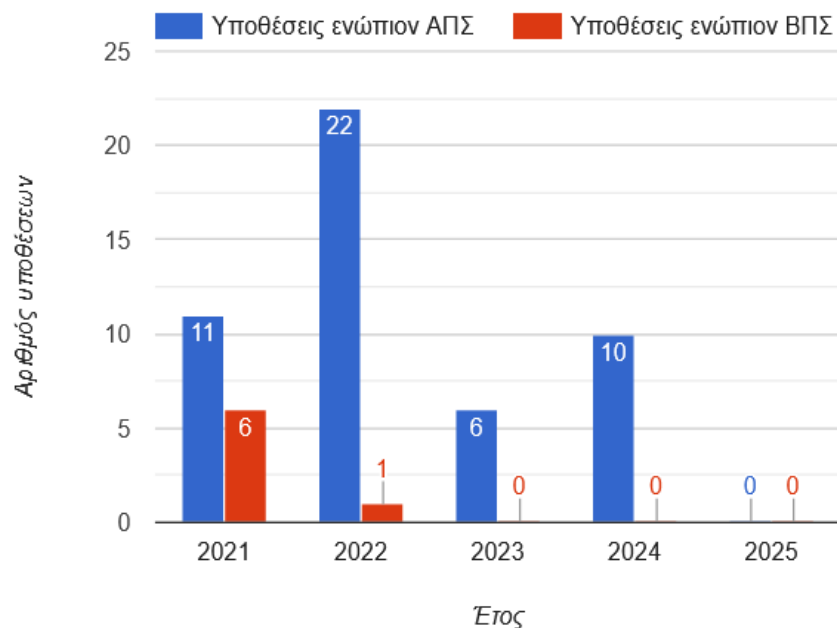
Υπάλληλοι στους οποίους επιβλήθηκαν διοικητικά μέτρα ανά έτος
Σύνολο: 419

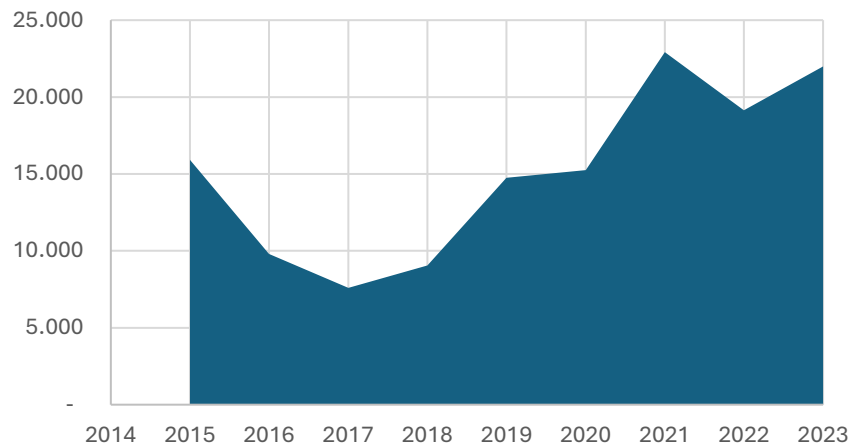
Αριθμός υπαλλήλων για τους οποίους εκδόθηκαν αποφάσεις που επιβάλλουν πειθαρχικές ποινές
Σύνολο: 2005

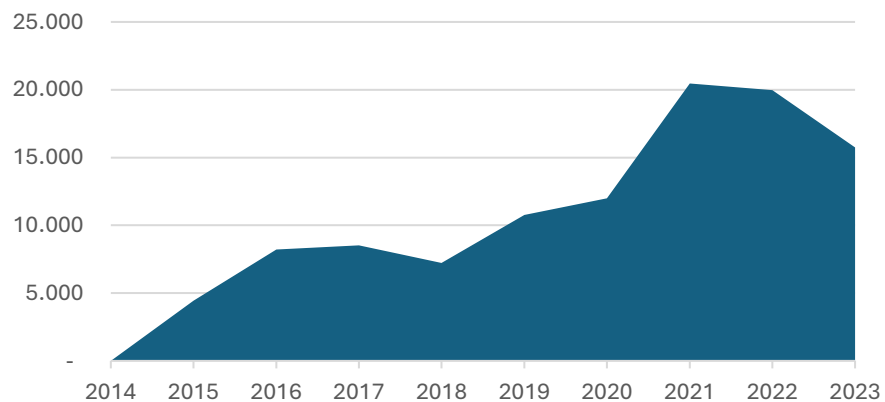
Υποθέσεις υπαλλήλων όπου επιβλήθηκε πειθαρχική ποινή και διοικητική κύρωση (πρόστιμο)
Σύνολο: 56

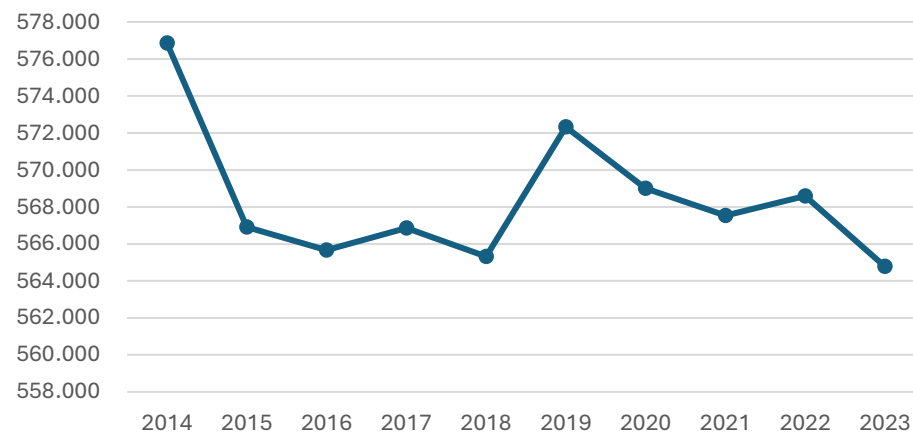
ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ

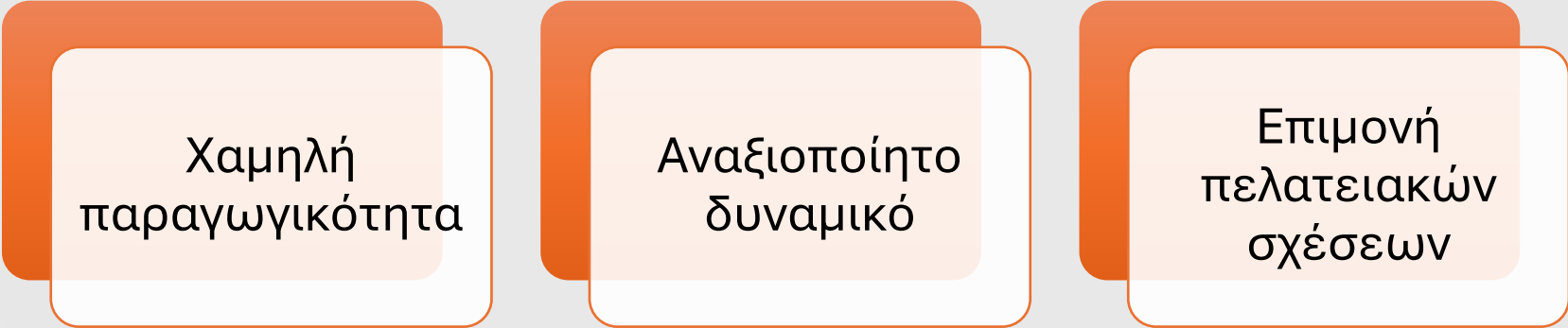
ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ ΑΠΟΓΡΑΦΗ

ΤΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ 31/12/20XX

Ποιότητα Δημόσιας Διοίκησης

Χαμηλή
παραγωγικότητα

Αναξιοποίητο
δυναμικό

Επιμονή
πελατειακών
σχέσεων

Τι Πρέπει να Γίνει

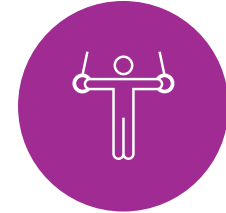
**ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ
ΠΑΙΔΕΙΑ ΑΠΟ ΝΩΡΙΣ ΓΙΑ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΥΣ ΚΑΙ
ΑΚΕΡΑΙΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥΣ
ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ.**

**ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΩΣ
ΘΕΜΕΛΙΑ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ,
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΣΜΟΥ.**

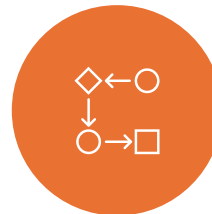
**ΜΟΝΙΜΟΤΗΤΑ ΜΕ
ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ: Η
ΣΤΑΘΕΡΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ
ΠΡΟΫΠΟΘΕΤΕΙ ΣΥΝΕΧΗ
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ
ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ.**

**ΘΕΣΜΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ
ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ.**

**ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΘΕΤΙΚΩΝ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΩΝ
ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ, ΌΠΩΣ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ
ΔΙΑΘΕΣΗ, ΔΕΣΜΕΥΣΗ,
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΟΤΗΤΑ.**

**ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ, ΜΕ
ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΤΥΠΙΚΗΣ
Ή ΣΤΡΕΒΛΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
(Ν. 4795/21, 5013/23,
4640/16, 5149/24).**

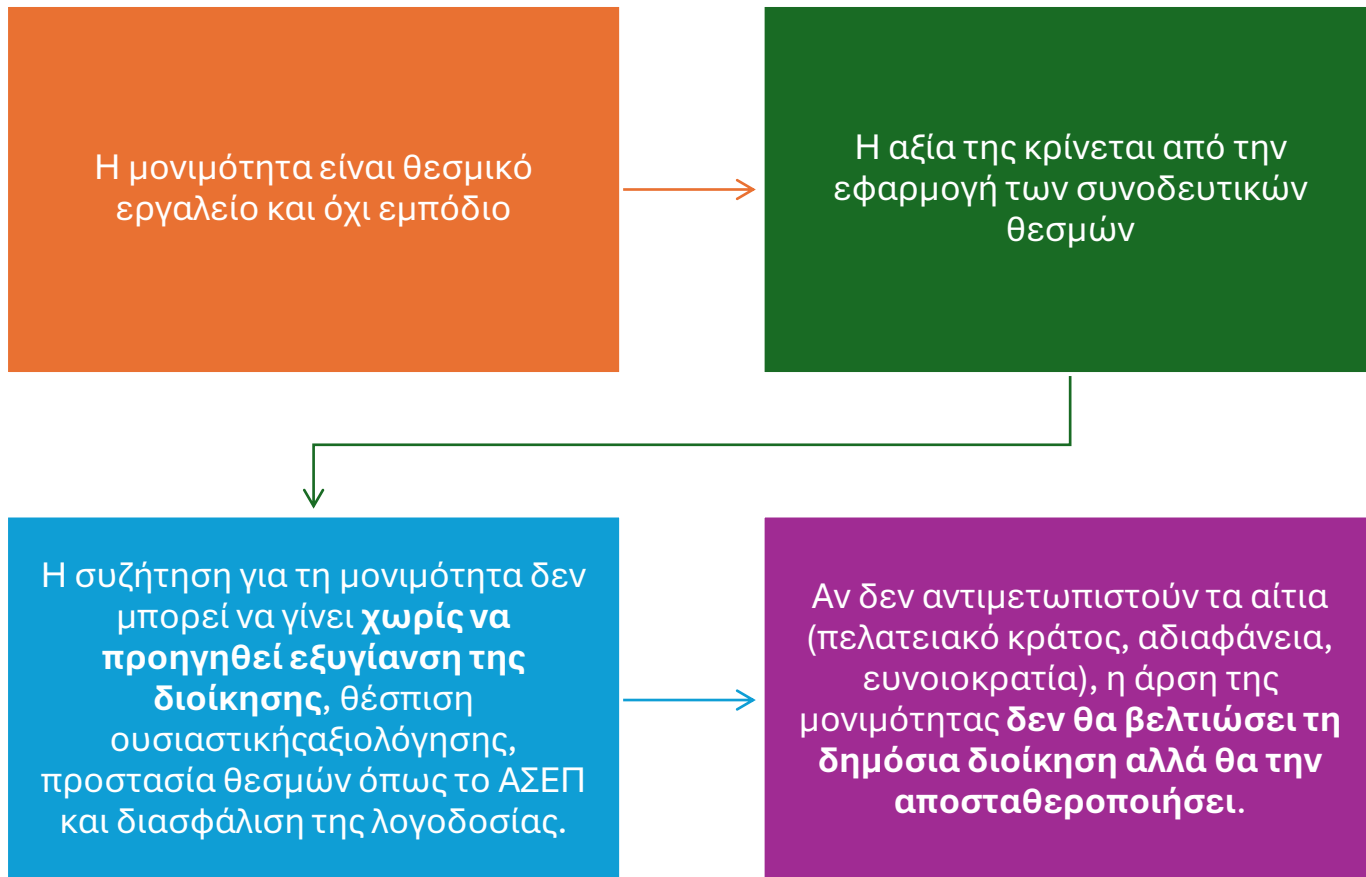

**ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΣΕΠ,
ΕΦΑΡΜΟΓΗ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ**

Η Πρόκληση Σήμερα

Συμπερασματικά

Είναι η
μονιμότητα
πρόβλημα;

Εσείς τι λέτε;